

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова
5 вересня 2018 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОВОЗНАВСТВА

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітня програма Українська мова і література,

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 «Філологія»

035.01 українська мова та література

освітня програма Українська мова і література

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Зинякова Анжеліка Анатоліївна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол від «29» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри
української мови і літератури _____ (Філатова О. С.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «5» вересня 2018 року №
Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Василькова Н. І.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теоретичні проблеми мовознавства» складена Зиняковою А.А. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ступеня бакалавра спеціальності 014 Середня освіта, предметна спеціалізація 014.01 (Українська мова і література), освітня програма: Редагування освітніх видань та за спеціальністю 035 Філологія, предметна спеціалізація 035.01 Українська мова і література, освітньо-професійна програма: Філологія. Українська мова і література.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: вивчення людської мови як засобу спілкування.

Міждисциплінарні зв'язки: сучасна українська літературна мова, українська діалектологія, старослов'янська мова, історія української мови, порівняльна граматики слов'янських мов.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1 *Мета* курсу: підготувати студента-першокурсника до сприйняття дисциплін мовознавчого циклу, сформувати його лінгвістичний світогляд, понятійний апарат, ознайомити з основними проблемами науки про мову.

1.2 *Завдання* курсу: отримати уявлення про природу, функції, систему, будову людської мови, про зв'язок мови з суспільством; формувати практичні вміння аналізу мовного матеріалу з різних мов; оволодіти лінгвістичною термінологією.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні: має уявлення про мову як фактор об'єднання етносу, народу, нації; застосовує досягнення національної та світової культури у вирішенні власних професійних та життєвих завдань; володіє розвиненою культурою мислення, умінням ясно й логічно висловлювати свої думки; володіє навичками наукової організації праці; розвиває навички самостійного опанування нових знань; уміє працювати з довідковою літературою, різнотипними словниками, електронними базами даних, системами інформаційного пошуку.

II. Фахові: орієнтується в наукових парадигмах загального мовознавства; уміє застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінює набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; знає про одиниці мови та правила їх поєднання; володіє сучасною мовознавчою термінологією; знає класифікацію мов світу та основні поняття типологічного опису мов; знає теорії виникнення мови (філогенез) та процесу становлення і розвитку мовлення окремого індивіда; володіє мовою як пізнавальним знаряддям кодування та трансформації знань.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит I. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна.

Тема 1. Предмет, завдання, основні поняття і методи науки про мову.

Мовознавство – наука про мову. Предмет, завдання, основні поняття і методи науки про мову. Походження мови. Історичний розвиток мов. Диференціація й інтеграція. Загальні питання мовознавства. Мова, її природа і функції. Багатоманітність мов, своєрідність їх функціонування та сфери поширення. Структура і система мови. Генеалогічна класифікація мов: основні сім'ї, групи, підгрупи мов світу. Природа, сутність, функції та будова мови.

Кредит 2. Фонетика. Фонологія. Графіка. Орфографія. Орфоепія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Морфемологія. Дериватологія.

Тема 1. Предмет фонетики. Аспекти вивчення й основи класифікації звуків мови. Аспекти вивчення звуків мови. Членування звукового потоку. Позиційні і комбінаторні зміни звуків. Фонетичні та нефонетичні зміни.

Тема 2. Фонологія, її завдання, основні поняття. Фонологічна система мови. Характеристика основних фонологічних шкіл.

Тема 3. Графіка. Походження письма. Етапи його розвитку. Алфавіти та їх виникнення.

Тема 4. Орфографія.

Тема 5. Орфоепія.

Тема 6. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови.

Тема 7. Фразеологія. Поняття про фразеологізми, їх типи та джерела виникнення.

Тема 8. Лексикографія як учення про теоретичні основи і практику укладання словників. Типи словників.

Тема 9. Морфемологія та словотвірна дериватологія. Історія становлення словотвірної дериватології як науки. Проблеми, завдання сучасної словотвірної дериватології. Зв'язок дериватології з іншими розділами мовознавства. Основні поняття дериватології. Основні способи словотворення. Морфологічні/неморфологічні способи словотворення. Морфемний, словотвірний, етимологічний аналіз. Слово- і формотворення.

Кредит 3. Граматика як учення про граматичну будову мови.

Тема 1. Граматика як учення про граматичну будову мови. Предмет і розділи граматики. Основні одиниці й елементи граматичної будови мови. Порівняльна характеристика основних одиниць та елементів граматичної будови мови. Основні способи і засоби вираження граматичних значень слів. Історична змінність граматичних категорій, способів вираження граматичних значень.

Тема 2. Морфологія, її предмет, проблеми, основні поняття. Принципи виділення частин мови у сучасній лінгвістиці. Історична змінність складу частин мови та їх граматичних ознак у процесі розвитку мови. Типологічна класифікація мов. Граматична будова мови. Граматичні значення та способи їх вираження.

Тема 3. Синтаксис як учення про словосполучення і речення. Актуальні проблеми синтаксису як науки. Основні поняття синтаксису. Система синтаксичних одиниць. Основні ознаки синтаксичних одиниць та їх порівняльна характеристика. Види синтаксичних зв'язків. Поняття синтагми. Класифікація словосполучень, простих і складних речень. Різноманітність будови речень у різних мовах. Аспекти вивчення синтаксичних одиниць.

Рекомендована література

Базова

1. Герета Н. М., Торчинський М. М. Вступ до мовознавства / Н.М. Герета, М. М. Торчинський – К. :Товариство «Знання», 2000. – 217 с.
2. Горох Г. В. Вступ до мовознавства / Г.В. Горох – Кам'янець- Подільський : Абетка, 2002. – 199 с.
3. Донець Л.С., Мацько Л.І. Вступ до мовознавства: Практикум / Л. С. Донець, Л. І. Мацько – К. : Вища школа, 1989. – 169 с.
4. Карпенко Ю. В. Вступ до мовознавства: Підручник / Ю. В. Карпенко – К. : Видавничий центр «Академія», 2006. – 336 с.
5. Кириченко Г. С. Нариси загального мовознавства : у 2 ч.: навч. посібник / Г. С. Кириченко, С. В. Кириченко, А. П. Супрун ; за ред. А. П. Супрун. – К. : Ін Юре, 2008. – Ч. 1 : Мова, її будова та функції в суспільстві / ред. А. П. Супрун. – 2008. – 168 с.
6. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства / М. П. Кочерган – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 368 с.
7. Левицький А. Е. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник / А. Е. Левицький, А. В. Сингаївська, Л. Л. Славова – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 104 с.
8. Монжалеї Т. К. Вступ до мовознавства / Т. К. Монжалеї – Суми : Університетська книга, 2011. – 183 с.
9. Терехова Д. І. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник для студентів

першого курсу (напрямок підготовки 6.020303 «Філологія», спеціальність «Переклад») та загальноосвітніх навчальних закладів (курси за вибором для учнів профільних класів філологічного напрямку) / Автор-упорядник Терехова Д. І. – К. – Полтава : «Полтавський літератор», 2012. – 224 с.

10. Харченко С.В. Вступ до мовознавства / С. В. Харченко – К. : Вид-во НАУ, 2004. – 164 с.

Допоміжна

1. Алпатов В. М. История лингвистических учений / В.М.Алпатов – М. : Языки русской культуры, 1999. – 240 с.

2. Білецький А. О. Про мову, мовознавство / А. О. Білецький – К. : АртЕк, 1996. – 89 с.

3. Білецький А. О. Про мову і мовознавство / А. О. Білецький. – К. : «АртЕк», 1997. – 223 с.

4. Глазкова О.В. Колесник Д.М. Вступ до мовознавства / О.В. Глазкова, Д. М. Колесник – Черкаси: ЧПІ, 1999. – 211 с.

5. Доленко М. Т. Вступ до мовознавства. Збірник вправ і завдань / М.Т.Доленко. – К. : Вища школа, 1975. – 150 с.

6. Дорошенко С.І., Дудик П.С. Вступ до мовознавства. – К. : Вища школа, 1974. – 307 с.

7. Зеленько А. С. З історії лінгвістичних вчень. – Луганськ : Альма-матер, 2002. – 297 с.

8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган – К. : Видавничий центр «Академія», 2003. – 464 с.

9. Удовиченко Г. М. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних учень / Г. М. Удовиченко – К. : Вища школа, 1980. – 305 с.

10. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ: Навчальний посібник / М. Я. Плющ – К. : Вища шк., 1995. – 284 с.

11. Ющук І. П. Вступ до мовознавства / І. П. Ющук – К. : Рута, 2000. – 219 с.

Інформаційні ресурси

1. moodle.mnu.mk.ua

2. academia-pc.com.ua

3. chtyvo.org.ua/authors/Kocherhan.../Vstup_do_movoznavsta.pdf

4. www.kodges.ru/72537-vvedenie-v-yazykoznanie.html

5. www.u-ken.ru/.../elektronniy-uchebnik-maslov-vvedenie-v-yazikozn...

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: II-й семестр – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів з дисципліни «Теоретичні проблеми мовознавства» здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (МКР).

Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних завдань та індивідуального науково-дослідного завдання, уміння самостійно опрацювати тексти, скласти конспект рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (МКР) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу з дисципліни.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова

5 вересня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОВОЗНАВСТВА

Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 «Середня освіта»
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітня програма Українська мова і література,
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 «Філологія»
035.01 українська мова та література
освітня програма Українська мова і література

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної нормативної дисципліни «Теоретичні проблеми мовознавства» для студентів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальність 014 «Середня освіта» 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітня програма Українська мова і література; галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальність 035 «Філологія» 035.01 українська мова та література освітня програма Українська мова і література

Розробник: Зинякова А.А., доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук _____(Зинякова А.А.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ (Філатова О. С.)

«29» серпня 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність 014 «Середня освіта», 035 «Філологія»		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат	014.01 Середня освіта (Українська мова і література); 035.01 українська мова та література	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр	
	II		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 9	Ступінь бакалавра	Лекції	
		10 год.	
		Практичні, семінарські	
		20 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	
Вид контролю: екзамен			

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33 % / 77 %).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: підготувати студента-першокурсника до сприйняття дисциплін мовознавчого циклу, сформувати його лінгвістичний світогляд, понятійний апарат, ознайомити з основними проблемами науки про мову.

Завдання курсу: отримати уявлення про природу, функції, систему, будову людської мови, про зв'язок мови з суспільством; формувати практичні вміння аналізу мовного матеріалу з різних мов; оволодіти лінгвістичною термінологією.

Передумови для вивчення дисципліни: базовий рівень знань з рідної мови, фрагментарні знання логіки, філософії, етнолінгвістики, культурології тощо.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з **3-х кредитів**.

Результати навчання: знання наукових парадигм загального мовознавства, уміння застосовувати знання мови на практиці, критичне оцінювання набутого досвіду з позицій останніх досягнень філологічної науки поглибить та розширить лінгвістичний кругозір майбутнього фахівця-філолога.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальнопредметні: має уявлення про мову як фактор об'єднання етносу, народу, нації; застосовує досягнення національної та світової культури у вирішенні власних професійних та життєвих завдань; володіє розвиненою культурою мислення, умінням ясно й логічно висловлювати свої думки; володіє навичками наукової організації праці; розвиває навички самостійного опанування нових знань; уміє працювати з довідковою літературою, різнотипними словниками, електронними базами даних, системами інформаційного пошуку.

II. Фахові: орієнтується в наукових парадигмах загального мовознавства; уміє застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінює набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; знає про одиниці мови та правил їх поєднання; володіє сучасною мовознавчою термінологією; знає класифікацію мов світу та основні поняття типологічного опису мов; знає теорії виникнення мови (філогенез) та процесу становлення і розвитку мовлення окремого індивіда; володіє мовою як пізнавальним знаряддям кодування та трансформації знань.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит I. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна.

Тема 1. Предмет, завдання, основні поняття і методи науки про мову.

Мовознавство – наука про мову. Предмет, завдання, основні поняття і методи науки про мову. Походження мови. Історичний розвиток мов. Диференціація й інтеграція. Загальні питання мовознавства. Мова, її природа і функції. Багатоманітність мов, своєрідність їх функціонування та сфери поширення. Структура і система мови. Генеалогічна класифікація мов: основні сім'ї, групи, підгрупи мов світу. Природа, сутність, функції та будова мови.

Кредит 2. Фонетика. Фонологія. Графіка. Орфографія. Орфоепія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Морфемологія. Дериватологія.

Тема 1. Предмет фонетики. Аспекти вивчення й основи класифікації звуків мови. Аспекти вивчення звуків мови. Членування звукового потоку. Позиційні і комбінаторні зміни звуків. Фонетичні та нефонетичні зміни.

Тема 2. Фонологія, її завдання, основні поняття. Фонологічна система мови. Характеристика основних фонологічних шкіл.

Тема 3. Графіка. Походження письма. Етапи його розвитку. Алфавіти та їх виникнення.

Тема 4. Орфографія.

Тема 5. Орфоепія.

Тема 6. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови.

Тема 7. Фразеологія. Поняття про фразеологізми, їх типи та джерела виникнення.

Тема 8. Лексикографія як учення про теоретичні основи і практику укладання

словників. Типи словників.

Тема 9. Морфемологія та словотвірна дериватологія. Історія становлення словотвірної дериватології як науки. Проблеми, завдання сучасної словотвірної дериватології. Зв'язок дериватології з іншими розділами мовознавства. Основні поняття дериватології. Основні способи словотворення. Морфологічні/неморфологічні способи словотворення. Морфемний, словотвірний, етимологічний аналіз. Слово- і формотворення.

Кредит 3. Граматика як учення про граматичну будову мови.

Тема 1. Предмет і розділи граматики. Основні одиниці й елементи граматичної будови мови. Порівняльна характеристика основних одиниць та елементів граматичної будови мови. Основні способи і засоби вираження граматичних значень слів. Історична змінність граматичних категорій, способів вираження граматичних значень.

Тема 2. Морфологія, її предмет, проблеми, основні поняття. Принципи виділення частин мови у сучасній лінгвістиці. Історична змінність складу частин мови та їх граматичних ознак у процесі розвитку мови. Типологічна класифікація мов. Граматична будова мови. Граматичні значення та способи їх вираження.

Тема 3. Синтаксис як учення про словосполучення і речення. Актуальні проблеми синтаксису як науки. Основні поняття синтаксису. Система синтаксичних одиниць. Основні ознаки синтаксичних одиниць та їх порівняльна характеристика. Види синтаксичних зв'язків. Поняття синтагми. Класифікація словосполучень, простих і складних речень. Різноманітність будови речень у різних мовах. Аспекти вивчення синтаксичних одиниць.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
го		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна. Тема 1. Предмет, завдання, основні поняття і методи науки про мову. Природа і сутність мови.	30	2	2			26
Кредит 2. Фонетика. Фонологія. Графіка. Орфографія. Орфоепія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Морфемологія. Дериватологія. Тема 1. Предмет фонетики. Аспекти вивчення й основи класифікації звуків мови. Аспекти вивчення звуків мови. Членування звукового потоку. Позиційні і комбінаторні зміни звуків. Фонетичні та нефонетичні зміни. Тема 2. Фонологія, її завдання, основні поняття. Фонологічна система мови. Характеристика основних фонологічних шкіл. Тема 3. Графіка. Походження письма. Етапи його розвитку. Алфавіти та їх виникнення. Тема 4. Орфографія. Тема 5. Орфоепія. Тема 6. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови. Тема 7. Фразеологія. Поняття про фразеологізми, їх типи та джерела виникнення.	30	4	10			16

<p>Тема 8. Лексикографія як учення про теоретичні основи і практику укладання словників. Типи словників.</p> <p>Тема 9. Морфемологія та словотвірна дериватологія. Історія становлення словотвірної дериватології як науки. Проблеми, завдання сучасної словотвірної дериватології. Зв'язок дериватології з іншими розділами мовознавства. Основні поняття дериватології. Основні способи словотворення. Морфологічні/неморфологічні способи словотворення. Морфемний, словотвірний, етимологічний аналіз. Слово- і формотворення. МКР № 1.</p>						
<p>Кредит 3. Граматика як учення про граматичну будову мови.</p> <p>Тема 1. Предмет і розділи граматики. Основні одиниці й елементи граматичної будови мови. Порівняльна характеристика основних одиниць та елементів граматичної будови мови. Основні способи і засоби вираження граматичних значень слів. Історична змінність граматичних категорій, способів вираження граматичних значень.</p> <p>Тема 2. Морфологія, її предмет, проблеми, основні поняття. Принципи виділення частин мови у сучасній лінгвістиці. Історична змінність складу частин мови та їх граматичних ознак у процесі розвитку мови. Типологічна класифікація мов. Граматична будова мови. Граматичні значення та способи їх вираження.</p> <p>Тема 3. Синтаксис як учення про словосполучення і речення. Актуальні проблеми синтаксису як науки. Основні поняття синтаксису. Система синтаксичних одиниць. Основні ознаки синтаксичних одиниць та їх порівняльна характеристика. Види синтаксичних зв'язків. Поняття синтагми. Класифікація словосполучень, простих і складних речень. Різноманітність будови речень у різних мовах. Аспекти вивчення синтаксичних одиниць. МКР № 2.</p>	30	4	8			18
Всього:	90	10	20			60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
1.	Кредит I. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна. Предмет, завдання, основні поняття і методи науки про мову. Природа і сутність мови	2

2.	Кредит 2. Фонетика. Фонологія. Графіка. Орфографія. Орфоєпія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Морфемологія. Дериватологія. Тема 1. Фонетика. Фонологія. Аспекти вивчення звуків мови. Членування мовленнєвого потоку. Графіка. Орфографія. Орфоєпія	10
	Тема 2. Лексико-семантична підсистема.	
	Тема 3. Морфемний рівень мовної системи. МКР № 1.	
3.	Кредит 3. Граматика як учення про граматичну будову мови. Тема 1. Граматична будова мови. Граматичні категорії та способи їх вираження. Основні способи і засоби вираження граматичних значень слів.	4
	Тема 2. Синтаксис. Основні синтаксичні одиниці. МКР № 2.	4
Всього:		20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
1.	Кредит 1. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна. Тема 1. Походження мови. Історичний розвиток мов. Диференціація й інтеграція.	26
2.	Тема 2. Багатоманітність мов, своєрідність їх функціонування та сфери поширення. Генеалогічна класифікація мов: основні сім'ї, групи, підгрупи мов світу. <u>Завдання:</u> вивчення, опрацювання та конспектування монографічної літератури; підготовка презентацій.	
3.	Кредит 2. Фонетика. Фонологія. Графіка. Орфографія. Орфоєпія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Морфемологія. Дериватологія. Тема 1. Алфавіти та їх виникнення. Походження письма. Етапи його розвитку.	16
4.	Тема 2. Типи словників. Будова словникової статті в різних словниках.	
5.	Тема 3. Історія становлення словотвірної дериватології як науки. Проблеми, завдання сучасної словотвірної дериватології. Зв'язок дериватології з іншими розділами мовознавства.	
6.	Тема 4. Морфологічні/неморфологічні способи словотворення. <u>Завдання:</u> робота з підручниками; підготовка опорних конспектів з тем.	
7.	Кредит 3. Граматика як учення про граматичну будову мови. Тема 1. Історична змінність граматичних категорій, способів вираження граматичних значень	18
8.	Тема 2. Принципи виділення частин мови у сучасній лінгвістиці	
9.	Тема 3. Історична змінність складу частин мови та їх граматичних ознак у процесі розвитку мови Типологічна класифікація мов	
10.	Тема 4. Види синтаксичних зв'язків. Поняття синтагми. Різноманітність будови речень у різних мовах. <u>Завдання:</u> робота з підручниками; підготовка опорних конспектів з тем.	
Всього:		60

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання (реферат)

Теми рефератів:

1. Значення письма в історії суспільства.
2. Піктографія.
3. Ідеографія.
4. Шумерське письмо.
5. Хетське письмо.

6. Китайське письмо.
7. Писемність майя.
8. Пам'ятки острова Пасхи.
9. Єгипетське письмо.
10. Складове письмо.
11. Консонантне письмо.
12. Буквено-звукове письмо.
13. Грецьке письмо.
14. Фінікійське письмо.
15. Латинське письмо.
16. Кирилиця.
17. Арамейське письмо.
18. Глаголиця.
19. Руни.
20. Графіка.
21. Принципи орфографії.

8. Форми роботи та критерії оцінювання:

Усний виклад матеріалу, проблемне навчання, робота з підручником та монографічними джерелами, вправи, виконання тестових завдань, спостереження над мовним матеріалом.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кредити:

Поточне тестування та самостійна робота						МКР (2)	Іспит	Накопичувальні бали/ сума
К 1	К 2	К 3						
50	50	50				30	120	180+120=300 б.

Розподіл балів із дисципліни

1. Відповіді на практичних заняттях – 1-5 б.
2. Доповнення на практичному занятті – 1-3 б.
3. Виконання та захист лабораторної роботи – 1-10 б. / 1-5 б.
4. Виконання самостійної роботи – 20 б. (кожна).
5. Підготовка повідомлення чи реферату (відповідно з його захистом) – 5 / 20 / 5 б.
6. Виконання контрольної модульної роботи – 1-15 б.
7. Підготовка мультимедійних презентацій до занять – 10 б.

При оцінюванні контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- а) оцінка «відмінно» ставиться за правильне виконання всіх завдань;
- б) оцінка «добре» ставиться за виконання 75 % усіх завдань;
- в) оцінка «задовільно» ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- г) оцінка «незадовільно» ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

“5” – 24-30 балів;

- “4” – 18-23 бали;
- “3” – 11-17 балів;
- “2” – 0-10 балів

9. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (повідомлення, реферат, мультимедійна презентація), презентації результатів виконання індивідуального науково-дослідного завдання, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, вправи, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, різні види лінгвістичного аналізу.

11. Методичне забезпечення

1. Нариси загального мовознавства : навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. : у 2 ч. / Г. С. Кириченко, С. В. Кириченко, А. П. Супрун ; за ред. А. П. Супрун. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. Ч. I : Мова, її будова та функції в суспільстві. – 2008.
2. Навчально-методичний комплекс.

12. Рекомендована література

Базова

11. Герета Н. М., Торчинський М. М. Вступ до мовознавства / Н.М. Герета, М. М. Торчинський – К. : Товариство «Знання», 2000. – 217 с.
12. Горох Г. В. Вступ до мовознавства / Г.В. Горох – Кам'янець- Подільський : Абетка, 2002. – 199 с.
13. Донець Л.С., Мацько Л.І. Вступ до мовознавства: Практикум / Л. С. Донець, Л. І. Мацько – К. : Вища школа, 1989. – 169 с.
14. Карпенко Ю. В. Вступ до мовознавства: Підручник / Ю. В. Карпенко – К. : Видавничий центр «Академія», 2006. – 336 с.
15. Кириченко Г. С. Нариси загального мовознавства : у 2 ч.: навч. посібник / Г. С. Кириченко, С. В. Кириченко, А. П. Супрун ; за ред. А. П. Супрун. – К. : Ін Юре, 2008. – Ч. 1 : Мова, її будова та функції в суспільстві / ред. А. П. Супрун. – 2008. – 168 с.
16. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства / М. П. Кочерган – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 368 с.
17. Левицький А. Е. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник / А. Е. Левицький, А. В. Сингаївська, Л. Л. Славова – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 104 с.
18. Монжалеї Т. К. Вступ до мовознавства / Т. К. Монжалеї – Суми : Університетська книга, 2011. – 183 с.
19. Терехова Д. І. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник для студентів першого курсу (напрямок підготовки 6.020303 «Філологія», спеціальність «Переклад») та загальноосвітніх навчальних закладів (курси за вибором для учнів профільних класів філологічного напрямку) / Автор-упорядник Терехова Д. І. – К. – Полтава : «Полтавський літератор», 2012. – 224 с.
20. Харченко С.В. Вступ до мовознавства / С. В. Харченко – К. : Вид-во НАУ, 2004. – 164 с.

Допоміжна

12. Алпатов В. М. История лингвистических учений / В.М.Алпатов – М. : Языки русской культуры, 1999. – 240 с.
13. Білецький А. О. Про мову, мовознавство / А. О. Білецький – К. : АртЕк, 1996. – 89 с.
14. Білецький А. О. Про мову і мовознавство / А. О. Білецький. – К. : «АртЕк», 1997. – 223 с.
15. Глазкова О.В. Колесник Д.М. Вступ до мовознавства / О.В. Глазкова, Д. М. Колесник – Черкаси: ЧПІ, 1999. – 211 с.
16. Доленко М. Т. Вступ до мовознавства. Збірник вправ і завдань / М.Т.Доленко. – К. : Вища школа, 1975. – 150 с.
17. Дорошенко С.І., Дудик П.С. Вступ до мовознавства. – К. : Вища школа,

1974. – 307 с.

18. Зеленько А. С. З історії лінгвістичних вчень. – Луганськ : Альма-матер, 2002. – 297 с.

19. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган – К. : Видавничий центр «Академія», 2003. – 464 с.

20. Удовиченко Г. М. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних учень / Г. М. Удовиченко – К. : Вища школа, 1980. – 305 с.

21. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ: Навчальний посібник / М. Я. Плющ – К. : Вища шк., 1995. – 284 с.

22. Ющук І. П. Вступ до мовознавства / І. П. Ющук – К. : Рута, 2000. – 219 с.

13. Інформаційні ресурси

6. moodle.mnu.mk.ua

7. academia-pc.com.ua

8. chtyvo.org.ua/authors/Kocherhan.../Vstup_do_movoznavsta.pdf

9. www.kodges.ru/72537-vvedenie-v-yazykoznanie.html

www.u-ken.ru/.../elektronniy-uchebnik-maslov-vvedenie-v-yazikozn...